

สัมภาษณ์ผู้บริหาร

สภาวะ “ เอลนีโญ ”

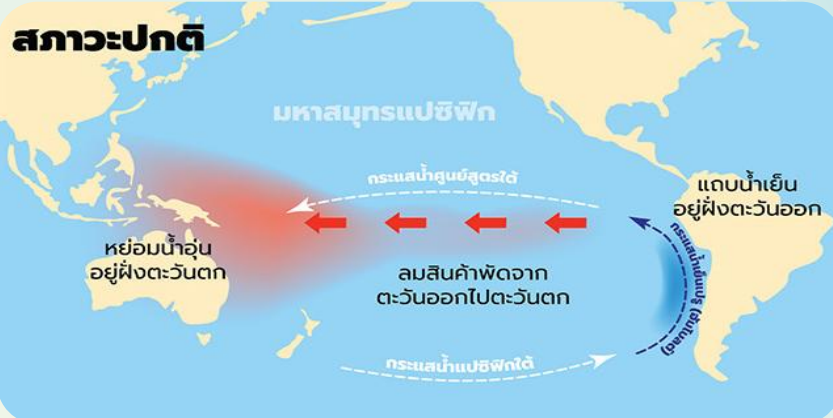
ประเด็นสัมมนา

1. ในช่วงนี้เราจะได้ยินคำว่า “เอลนีโญ” กันบ่อยๆ
อยากให้ท่านอธิบายเกี่ยวกับสภาวะเอลนีโญ เพื่อให้ประชาชนได้รู้จักและเข้าใจ

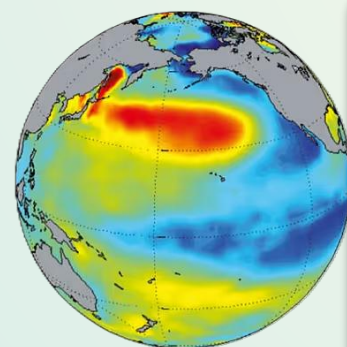
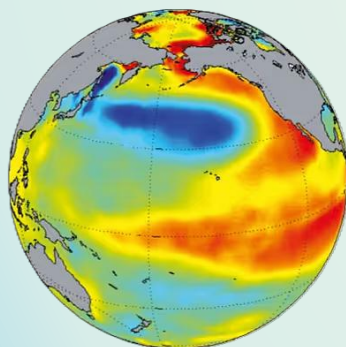
เอลนีโญ

สภาวะปกติ

สภาวะลานีญา

เอลนีโญ (EI Niño)

ลานีญา (La Niña)

สภาวะเอลนีโญ (EI Niño) คือสภาวะที่อุณหภูมิผิวน้ำทะเลอุ่นกว่าปกติหรือสูงกว่าปกติ ในบริเวณตอนกลางและตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิก รวมถึงบริเวณเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และซีกตะวันตกของทวีปอเมริกาเหนือจะอุ่นกว่าปกติ ซึ่งเป็นสภาวะอุ่น (Warm Phase) ของระบบอากาศโลก

- กระแสลมค้าตะวันออกเฉียงใต้อ่อนกำลังลงหรือมีกำลังอ่อนกว่าปกติและมีลมพัดกลับทิศ เกิดเป็นลมฝ่ายตะวันตกแทนที่ ซึ่งจะพัดพาน้ำทะเลทางด้านตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิกซึ่งปกติมีอุณหภูมิสูงไปยังบริเวณตอนกลางและตะวันออกของมหาสมุทร
- ความกดอากาศที่ระดับน้ำทะเลบริเวณตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิกเขตศูนย์สูตรต่ำกว่าปกติ ขณะที่ความกดอากาศอีกฝั่งหนึ่งของมหาสมุทร (บริเวณอินโดนีเซียและตอนเหนือของออสเตรเลีย) สูงกว่าปกติ

ประเด็นสัมภาษณ์

2. สภาวะเอลนีโญ ที่จะเกิดขึ้นในประเทศไทยเราจะมีความรุนแรงระดับใด
และกินเวลานานเท่าใด

สถานการณ์ ENSO ประเทศไทย

ปัจจุบัน - ม.ย. 69

สภาวะปกติ/เป็นกลาง (Neutral)

ครั้งหลัง พ.ค. - ก.ค. 69

แนวโน้ม 82% เข้าสู่สภาวะเอลนีโญ

ธ.ค. 69 - ก.พ. 70

แนวโน้ม 96% สภาวะเอลนีโญคงอยู่

ผลกระทบ : คาดการณ์ความรุนแรง

- ปริมาณฝนน้อยกว่าปกติ โดยเฉพาะในช่วงฤดูร้อนและต้นฤดูฝน
- อุณหภูมิของอากาศจะสูงกว่าปกติ

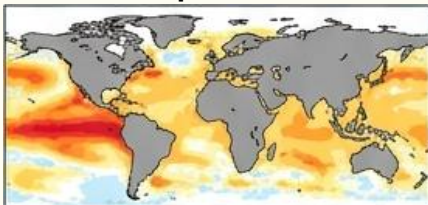
ยังไม่มีคาดการณ์ระดับความรุนแรงสูงสุดของเอลนีโญ (ไม่เกิน 37%)

เอลนีโญรุนแรงไม่ได้ยืนยันผลกระทบที่รุนแรงเสมอไป (เพิ่มความเป็นไปได้ที่จะเกิด)

ปัจจัยชี้วัดขนาดของเอลนีโญ

1 ระดับการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิพื้นผิวน้ำทะเลที่ต่างไปจากค่าปกติ
Sea Surface Temperature Anomaly: SSTA

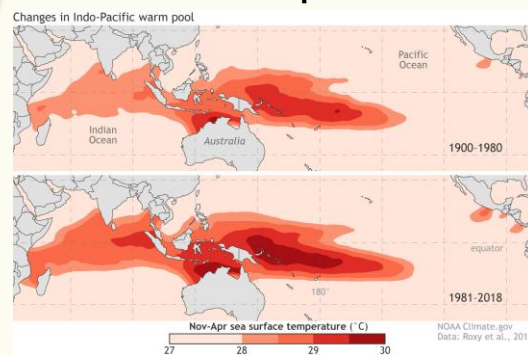
อุณหภูมิยิ่งสูงกว่าปกติมากเท่าไร
ปรากฏการณ์ยิ่งรุนแรงมากเท่านั้น

สภาวะเป็นกลาง (ENSO-Neutral) อุณหภูมิผิวน้ำทะเลใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยปกติ -0.5 ถึง 0.5 แนวโน้ม ฝนปกติ		
ลานีญา (La Niña) อุณหภูมิต่ำกว่าปกติ เย็นกว่าปกติ	ระดับความรุนแรง	เอลนีโญ (El Niño) อุณหภูมิสูงกว่าปกติ อุ่นกว่าปกติ
-0.5 ถึง -0.9	อ่อน (Weak)	0.5 ถึง 0.9
-1.0 ถึง -1.4	ปานกลาง (Moderate)	1.0 ถึง 1.4
-1.5 ถึง -1.9	แรง (Strong)	1.5 ถึง 1.9
≤ -2.0	รุนแรงมาก (Very Strong)	≥ 2.0

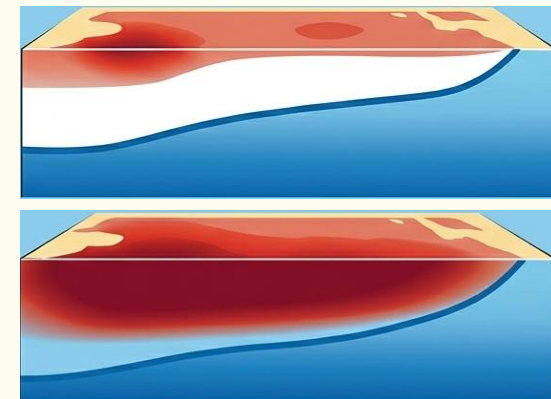
แนวโน้มฝนมากกว่าปกติ

แนวโน้มฝนต่ำกว่าปกติ

2 ตำแหน่งของแอ่งน้ำอุ่น (warm pool)

ยิ่งกว้างและมีปริมาณมาก ปรากฏการณ์จะยิ่งมีความรุนแรง

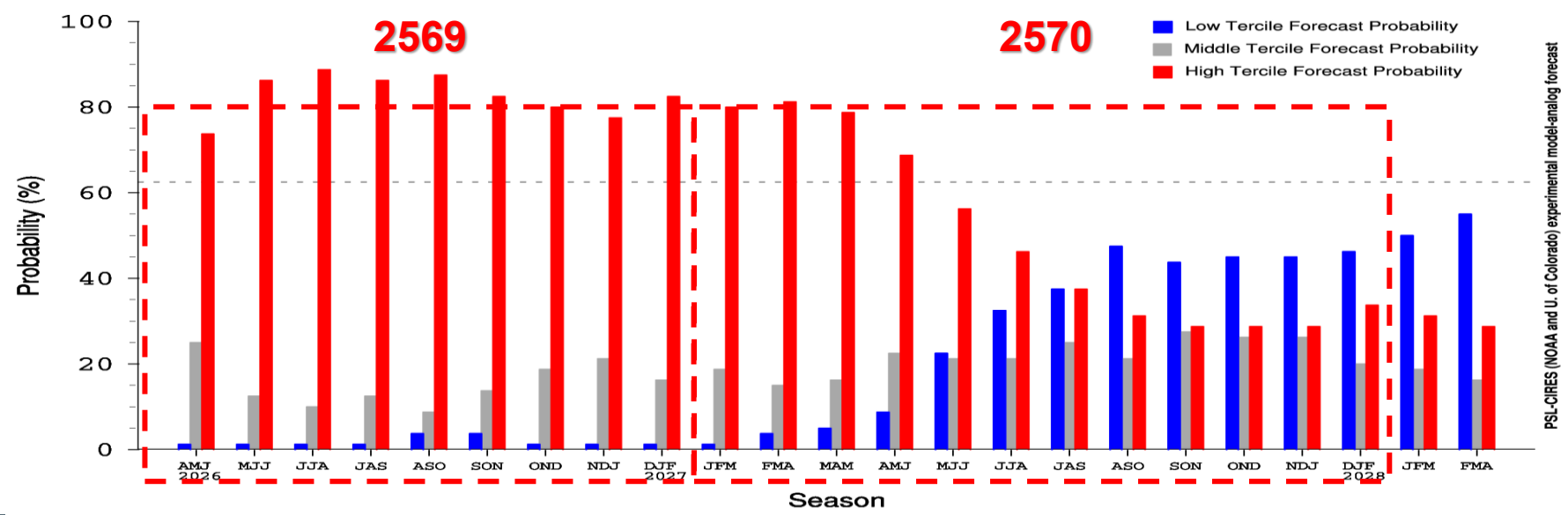
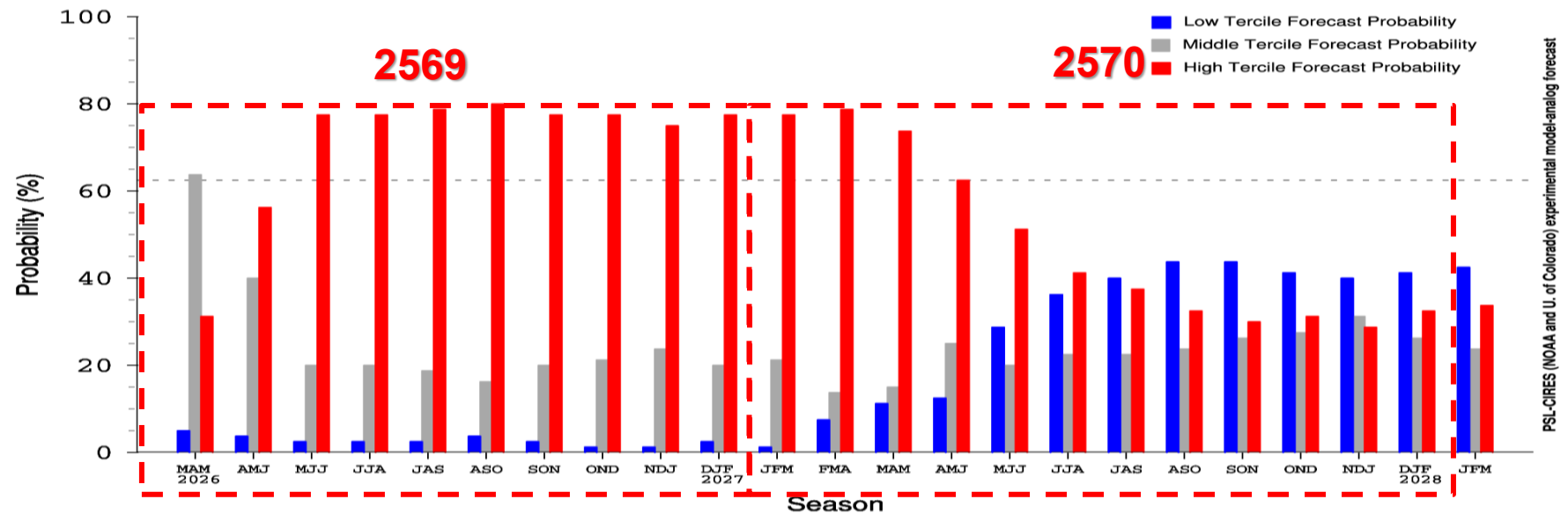

การคาดการณ์สภาวะเอลนีโญ ปี 2569-2570

Mar 2026

Apr 2026

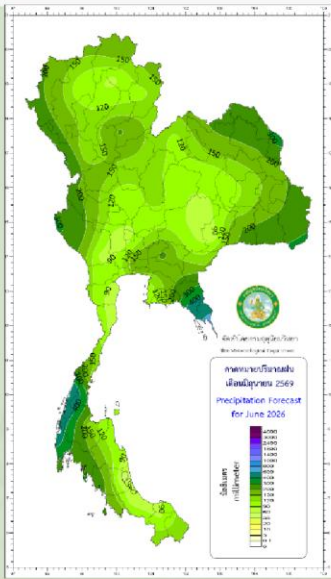

ประเด็นสัมภาษณ์

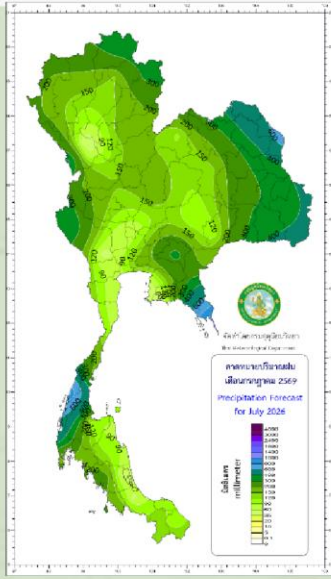
3. ตามที่ กรมอุตุนิยมวิทยา ประกาศเข้าสู่ฤดูฝนตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม 2569 สภาวะเอลนีโญ จะส่งผลกระทบต่อบริหารจัดการน้ำของไทยหรือไม่

ปริมาณฝนคาดการณ์และผลต่างจากค่าปกติ เดือนมิถุนายน - พฤศจิกายน 2569

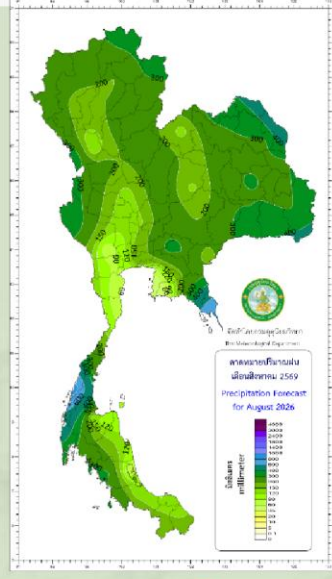
ปริมาณฝนรวม
(มม.)

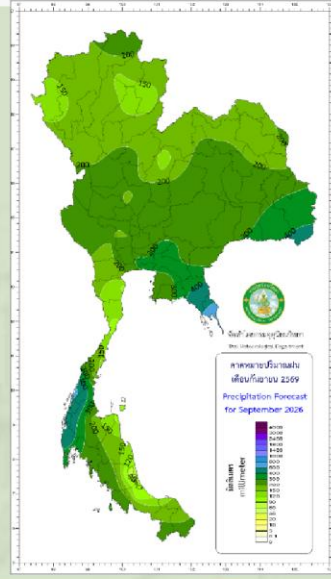
มิ.ย. 69

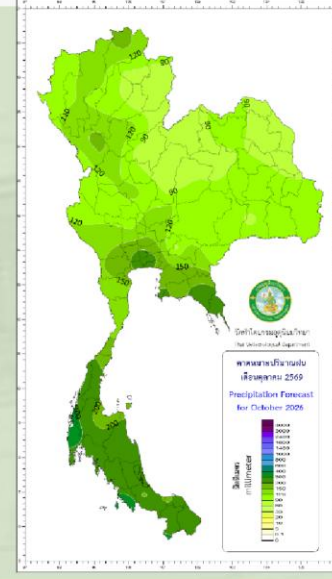
ก.ค. 69

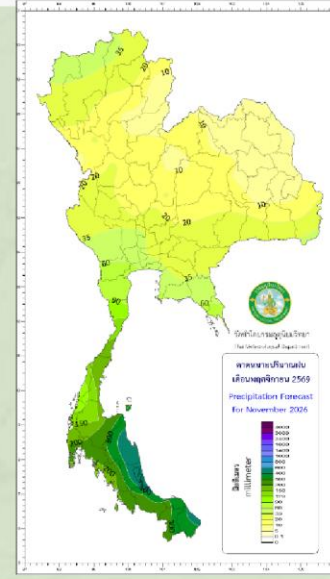
ส.ค. 69

ก.ย. 69

ต.ค. 69

พ.ย. 69

พื้นที่ส่วนใหญ่จะมีปริมาณฝนน้อยกว่าค่าปกติ
*ยกเว้น ภาคเหนือและภาคใต้ฝั่งตะวันตก
จะมีปริมาณฝนมากกว่าค่าปกติ

พื้นที่ส่วนใหญ่จะมีปริมาณฝนใกล้เคียงกับค่าปกติ
*ยกเว้น ภาคตะวันออกและภาคใต้ฝั่งตะวันออก
จะมีฝนมากกว่าค่าปกติ

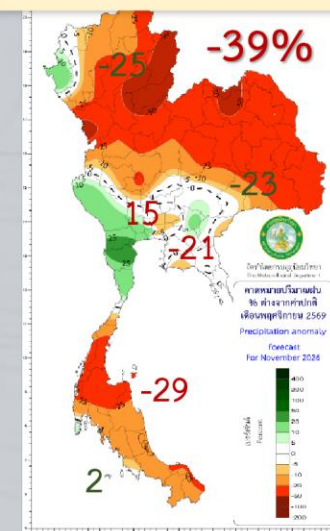
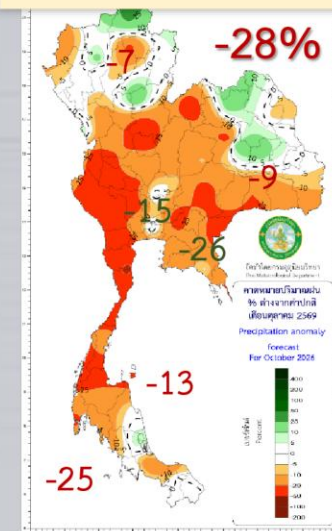
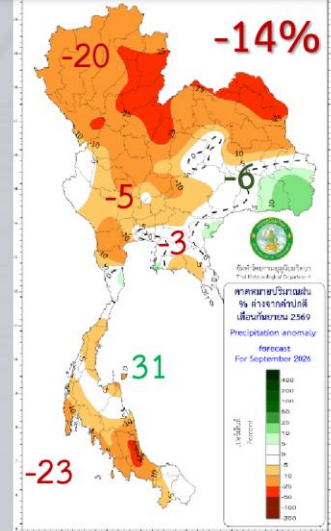
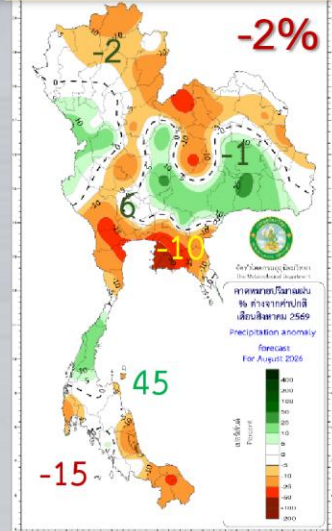
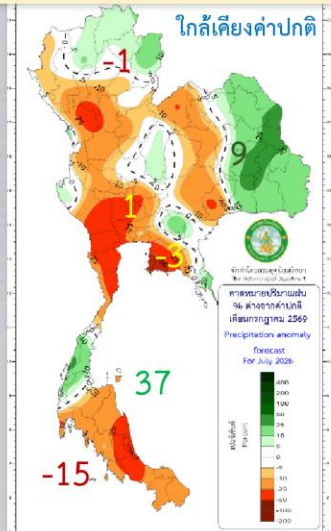
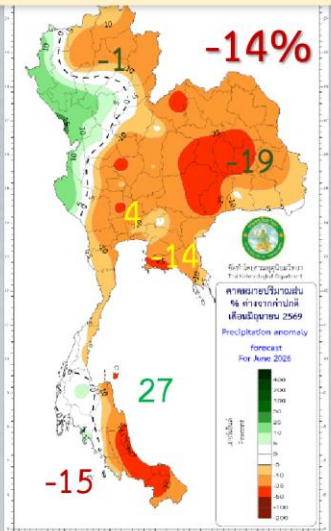
พื้นที่ส่วนใหญ่จะมีปริมาณฝนใกล้เคียงกับค่าปกติ
*ยกเว้น ภาคตะวันออกและภาคใต้ฝั่งตะวันออก
จะมีฝนน้อยกว่าค่าปกติ

พื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศจะมี
ปริมาณฝนใกล้เคียงกับน้อยกว่าค่าปกติ

พื้นที่ส่วนใหญ่จะมีปริมาณฝนน้อยกว่าค่าปกติ
*ยกเว้น ภาคเหนือตอนบนและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
จะมีปริมาณฝนใกล้เคียงกับมากกว่าค่าปกติ

พื้นที่ส่วนใหญ่จะมีปริมาณฝนน้อยกว่าค่าปกติ
*ยกเว้น ภาคภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคใต้ตอนบน
จะมีปริมาณฝนใกล้เคียงกับมากกว่าค่าปกติ

สูง-ต่ำกว่า
ค่าปกติ (%)

คาดการณ์ **35** แห่ง อ่างฯ ใหญ่ **35** แห่ง ต้นฤดูแล้งปี 69/70 พบ 5 อ่างเฝ้าระวังน้ำน้อย

รวมทั้งประเทศ	1 พ.ย. 69	1 พ.ย. 68	
18 พ.ค. 69	40,841 (58%)	52,847 (75%)	62,924 (89%)

เหนือ

	ปริมาณน้ำ 18 พ.ค. 69	1 พ.ย. 69	1 พ.ย. 68
รวม 9 แห่ง	13,946 (56%)	20,598 (82%)	23,967 (96%)
ภูมิพล	7,778 (58%)	10,529 (78%)	12,807 (95%)
สิริกิติ์	5,322 (56%)	8,467 (89%)	9,243 (97%)
แม่จิดสมบูรณ์ชล	165 (62%)	196 (74%)	278 (105%)
แม่กวงอุดมธารา	163 (62%)	173 (66%)	240 (91%)
ก๊วยลุม	68 (64%)	106 (100%)	84 (80%)
ก๊วยคอกหมา	74 (44%)	170 (100%)	178 (105%)
แควน้อยบำรุงแดน	236 (25%)	776 (83%)	946 (101%)
แม่มอก	31 (28%)	70 (63%)	110 (100%)
ทับเสลา	110 (69%)	110 (69%)	80 (50%)

ตะวันออกเฉียงเหนือ

	ปริมาณน้ำ 18 พ.ค. 69	1 พ.ย. 69	1 พ.ย. 68
รวม 6 แห่ง	464 (31%)	913 (60%)	1,232 (81%)
ขุนด่านปราการชล	27 (12%)	124 (55%)	219 (98%)
คลองสิียด	42 (10%)	78 (19%)	147 (35%)
บางพระ	53 (45%)	117 (100%)	115 (98%)
หนองปลาไหล	79 (48%)	124 (75%)	163 (99%)
ประแสร์	169 (57%)	189 (64%)	290 (98%)
นฤปดินทรจินดา	94 (32%)	281 (95%)	299 (101%)

กลาง

	ปริมาณน้ำ 18 พ.ค. 69	1 พ.ย. 69	1 พ.ย. 68
รวม 2 แห่ง	298 (24%)	1,090 (87%)	1,095 (87%)
ป่าสักชลสิทธิ์	182 (19%)	960 (100%)	944 (98%)
กระเสียว	117 (39%)	130 (44%)	151 (50%)

ตะวันตก

	ปริมาณน้ำ 18 พ.ค. 69	1 พ.ย. 69	1 พ.ย. 68
รวม 12 แห่ง	3,621 (43%)	6,022 (72%)	7,480 (89%)
ห้วยหลวง	37 (27%)	96 (71%)	130 (96%)
น้ำอูน	243 (47%)	352 (68%)	481 (93%)
น้ำพุง	76 (46%)	110 (67%)	133 (80%)
จุฬารักษ์	82 (50%)	108 (66%)	164 (100%)
อุบลรัตน์	1,000 (41%)	1,602 (66%)	2,306 (95%)
ลำปาว	795 (40%)	1,421 (72%)	1,878 (95%)
ลำตะคอง	105 (33%)	144 (46%)	126 (40%)
ลำพระเพลิง	73 (47%)	84 (54%)	73 (47%)
มูลบน	55 (39%)	67 (47%)	69 (49%)
ลำชี	105 (38%)	129 (47%)	210 (76%)
ลำนางรอง	50 (41%)	46 (38%)	45 (37%)
สิรินธร	1,001 (51%)	1,853 (94%)	1,865 (95%)

ใต้

	ปริมาณน้ำ 18 พ.ค. 69	1 พ.ย. 69	1 พ.ย. 68
รวม 4 แห่ง	18,309 (66%)	20,016 (72%)	24,027 (87%)
ศรีนครินทร์	14,261 (80%)	13,370 (75%)	15,258 (86%)
วชิราลงกรณ	3,738 (42%)	6,040 (68%)	8,054 (91%)
แก่งกระจาน	226 (32%)	367 (52%)	518 (73%)
ปราณบุรี	84 (21%)	240 (61%)	197 (50%)

ตะวันออก

	ปริมาณน้ำ 18 พ.ค. 69	1 พ.ย. 69	1 พ.ย. 68
รวม 2 แห่ง	4,202 (59%)	4,208 (59%)	5,122 (72%)
รัชชประภา	3,312 (59%)	3,519 (62%)	4,455 (79%)
บางยาง	890 (61%)	689 (57%)	667 (46%)

หมายเหตุ : **อักษรสีเหลือง**คือปริมาณน้ำต่ำกว่าเกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำกักเก็บน้ำต่ำสุด (Lower Rule Curve)

ประเด็นสัมมนา

4. สำหรับสภาวะเอลนีโญที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
สททช.จะบอกกับประชาชนให้มีการเตรียมตัวอย่างไร
เพื่อใช้ดำรงชีวิตและประกอบอาชีพต่างๆ ได้

แนวทางรับมือเอลนีโญ

1 ติดตามข้อมูลข่าวสาร และสถานการณ์น้ำอย่างใกล้ชิด

- ติดตามประกาศพยากรณ์อากาศ สถานการณ์น้ำ และประกาศแจ้งเตือนจากหน่วยงานภาครัฐ
- วางแผนการใช้น้ำ การเพาะปลูก และการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์

2 ใช้น้ำอย่างประหยัด และคุ้มค่า

- ใช้น้ำอย่างประหยัดในครัวเรือน
- กักเก็บน้ำสำรองไว้ใช้ในช่วงจำเป็น
- ซ่อมแซมจุดรั่วไหลของระบบน้ำ
- นำน้ำกลับมาใช้ซ้ำ ในกิจกรรมที่เหมาะสม

3 ภาคเกษตรควรวางแผนการเพาะปลูก

- เลือกปลูกพืชใช้น้ำน้อยหรือพืชอายุสั้น
- ปรับช่วงเวลาเพาะปลูกให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำดินทุน
- ใช้ระบบน้ำหยดหรือเทคโนโลยีช่วยประหยัดน้ำ
- ลดความเสี่ยงจากการเพาะปลูกนอกแผนในพื้นที่เสี่ยงขาดน้ำ

4 เตรียมรับมืออากาศร้อน และภัยแล้ง

- ดูแลสุขภาพ ดื่มน้ำให้เพียงพอ
- หลีกเลี่ยงทำงานกลางแจ้งเป็นเวลานาน
- เฝ้าระวังปัญหาไฟป่า หมอกควัน
- เตรียมสำรองน้ำอุปโภคบริโภคในช่วงขาดแคลนน้ำ

5 ภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมควรสำรองน้ำและบริหารความเสี่ยง

- สำรองน้ำใช้ให้เพียงพอ
- ปรับกระบวนการผลิตให้ใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ
- ติดตามสถานการณ์น้ำอย่างใกล้ชิด
- มีแผนบริหารความเสี่ยงและแผนสำรองกรณีเกิดวิกฤต

6 สร้างความร่วมมือในระดับชุมชน

- ร่วมกันดูแลแหล่งน้ำท้องถิ่น
- ฟื้นฟูแหล่งกักเก็บน้ำ และพื้นที่ต้นน้ำ
- วางแผนแบ่งปันการใช้น้ำอย่างเหมาะสม
- สร้างความตระหนักรู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ประเด็นสัมมนา

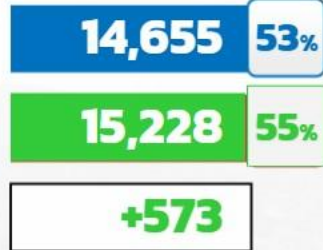
4. สถานการณ์น้ำปัจจุบัน

ข้อมูล ณ วันที่ 1 มิถุนายน 2569

เปรียบเทียบสถานการณ์แหล่งน้ำทั่วประเทศ

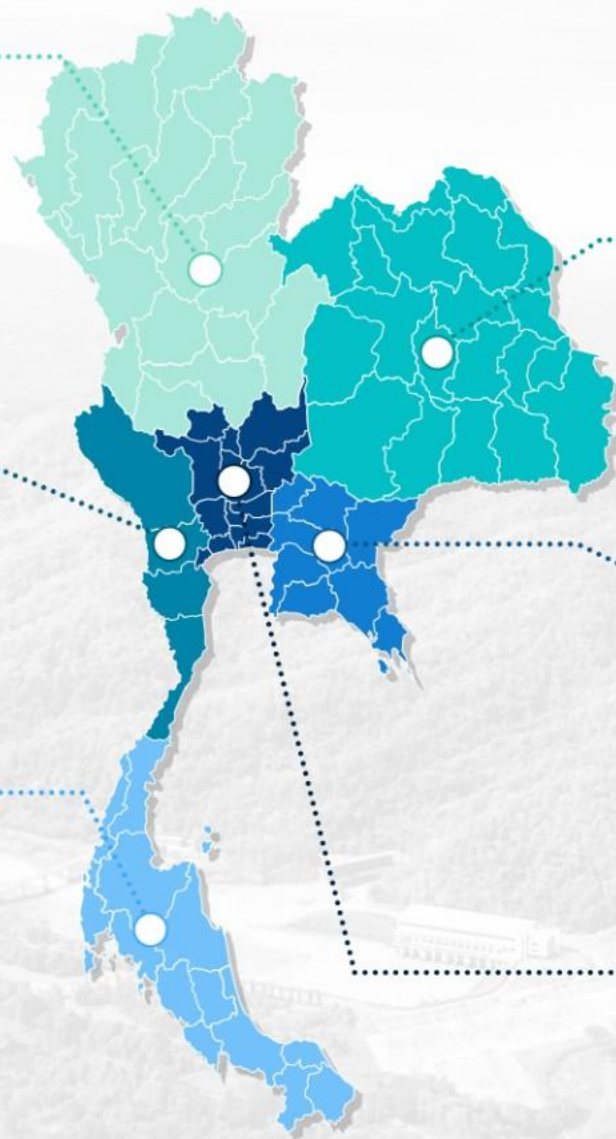
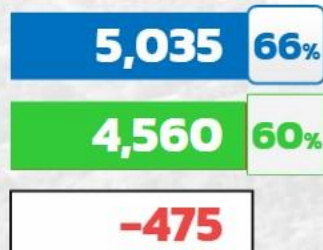
ภาคเหนือ

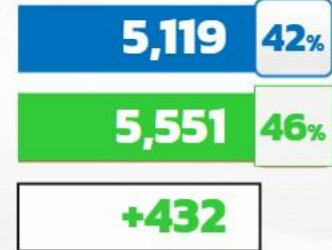
ภาคตะวันตก

ภาคใต้

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

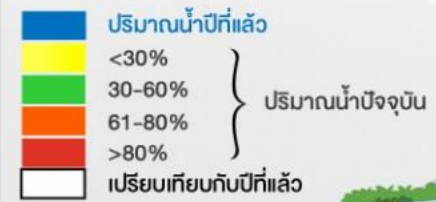
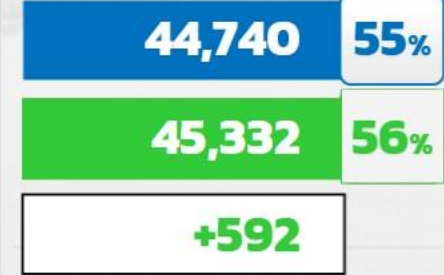
ภาคตะวันออก

ภาคกลาง

ปริมาณน้ำทั้งประเทศ

สถานการณ์แหล่งน้ำทั่วประเทศ

แหล่งน้ำขนาดใหญ่ 38 แห่ง

ความจุ > 100 ล้าน ลบ.ม.

▶ ภาคเหนือ	11	แห่ง
▶ ภาคอีสาน	13	แห่ง
▶ ภาคกลาง	2	แห่ง
▶ ภาคตะวันออก	6	แห่ง
▶ ภาคตะวันตก	4	แห่ง
▶ ภาคใต้	2	แห่ง

ปริมาณน้ำ 40,655 ล้าน ลบ.ม.

แหล่งน้ำขนาดกลาง 397 แห่ง

ความจุ > 2 - 100 ล้าน ลบ.ม.

▶ ภาคเหนือ	88	แห่ง
▶ ภาคอีสาน	200	แห่ง
▶ ภาคกลาง	12	แห่ง
▶ ภาคตะวันออก	48	แห่ง
▶ ภาคตะวันตก	25	แห่ง
▶ ภาคใต้	24	แห่ง

ปริมาณน้ำ 2,931 ล้าน ลบ.ม.

แหล่งน้ำขนาดเล็ก 95,601 แห่ง

ความจุ ไม่เกิน 2 ล้าน ลบ.ม.

▶ ภาคเหนือ	22,152	แห่ง
▶ ภาคอีสาน	39,167	แห่ง
▶ ภาคกลาง	12,103	แห่ง
▶ ภาคตะวันออก	11,723	แห่ง
▶ ภาคตะวันตก	5,959	แห่ง
▶ ภาคใต้	4,497	แห่ง

ปริมาณน้ำ 1,746 ล้าน ลบ.ม.

▲ ภาคเหนือ

ปริมาณน้ำ 15,228
ปริมาณน้ำใช้การ 8,335

▲ ภาคตะวันตก

ปริมาณน้ำ 18,295
ปริมาณน้ำใช้การ 4,881

▼ ภาคใต้

ปริมาณน้ำ 4,560
ปริมาณน้ำใช้การ 2,899

▼ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ปริมาณน้ำ 5,551
ปริมาณน้ำใช้การ 3,618

▲ ภาคตะวันออก

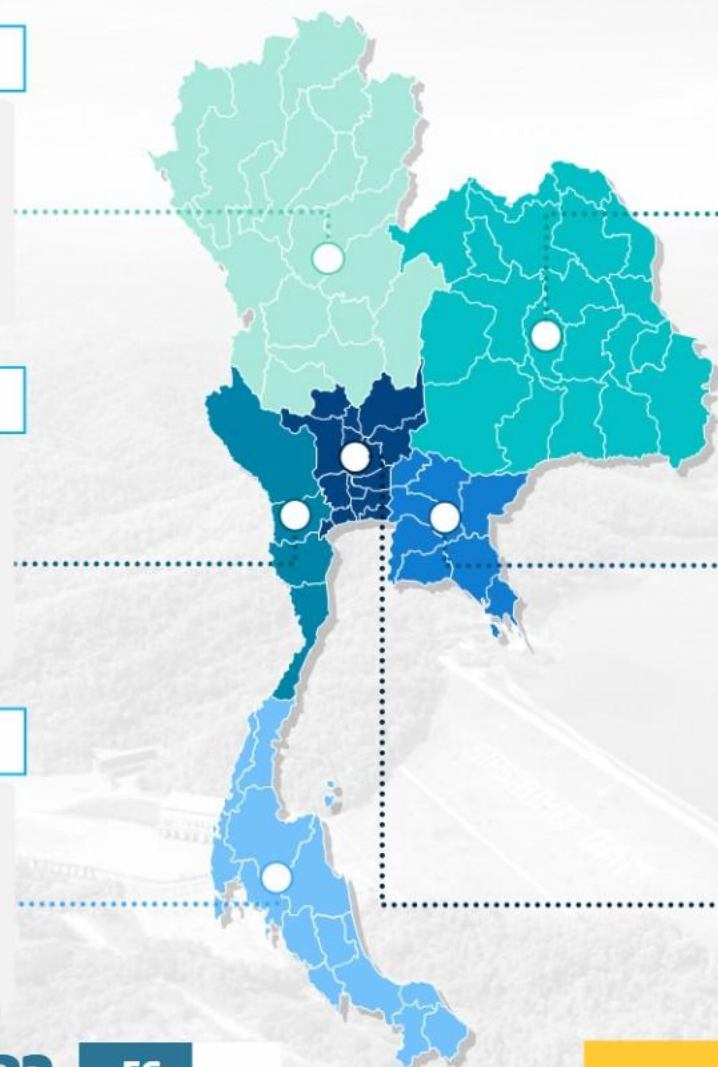

ปริมาณน้ำ 1,097
ปริมาณน้ำใช้การ 940

▲ ภาคกลาง

ปริมาณน้ำ 601
ปริมาณน้ำใช้การ 548

ปริมาณน้ำทั้งประเทศ 45,332 56%
ปริมาณน้ำใช้การ 21,221 37%

ปริมาณน้ำเทียบวันก่อนหน้า ▲ เพิ่มขึ้น ▼ ลดลง ◀ ทรงตัว
จัดทำโดย : กลุ่มวิเคราะห์และติดตามสถานการณ์น้ำ ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ

อ่างเก็บน้ำทั่วประเทศ มีน้ำมาก 43 แห่ง

(ขนาดใหญ่ - ใช้เกณฑ์ฝาระวังปริมาณน้ำสูงกว่าเกณฑ์เก็บกักสูงสุด (URC) ขนาดกลาง/ขนาดเล็ก - ใช้เกณฑ์ฝาระวังปริมาณน้ำมาก 80-100%)

ภาคเหนือ 23 แห่ง

ฝาระวังน้ำมาก ขนาดใหญ่ (URC) 2 แห่ง

1. อ่างเก็บน้ำก๊วลม (72%)
2. อ่างเก็บน้ำแม่จาง (77%)

ฝาระวังน้ำมาก ขนาดกลาง (80-100%) 9 แห่ง

ฝาระวังน้ำมาก ขนาดเล็ก (80-100%) 9 แห่ง
น้ำเกินความจุ ขนาดกลาง (>100%) 3 แห่ง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 แห่ง

น้ำเกินความจุ ขนาดเล็ก (>100%) 1 แห่ง

ภาคใต้ 3 แห่ง

ฝาระวังน้ำมาก ขนาดกลาง (80-100%) 1 แห่ง

ฝาระวังน้ำมาก ขนาดเล็ก (80-100%) 1 แห่ง

น้ำเกินความจุ ขนาดกลาง (>100%) 1 แห่ง

แหล่งน้ำขนาดใหญ่
สูงกว่า URC

4 แห่ง

แหล่งน้ำขนาดกลาง
น้ำเกินความจุ (>100%)

4 แห่ง

แหล่งน้ำขนาดเล็ก
น้ำเกินความจุ (>100%)

1 แห่ง

ภาคตะวันออกเจียงเหนือ 14 แห่ง

ฝาระวังน้ำมาก ขนาดใหญ่ (URC) 2 แห่ง

1. อ่างเก็บน้ำน้ำพุ่ง (40%)
2. อ่างเก็บน้ำลำปาว (43%)

ฝาระวังน้ำมาก ขนาดกลาง (80-100%) 10 แห่ง

ฝาระวังน้ำมาก ขนาดเล็ก (80-100%) 2 แห่ง

ภาคตะวันตก 2 แห่ง

ฝาระวังน้ำมาก ขนาดกลาง (80-100%) 2 แห่ง

รายละเอียดเพิ่มเติม

แหล่งน้ำขนาดใหญ่-กลาง มี **น้ำน้อย** 85 แห่ง

(ขนาดใหญ่ - ใช้เกณฑ์เฝ้าระวังน้ำใช้การน้อยกว่า 30% หรือปริมาณน้ำต่ำกว่าเกณฑ์เก็บกักต่ำสุด **LRC** ขนาดกลาง - ใช้เกณฑ์เฝ้าระวังปริมาณน้ำน้อย 30%)

หมายเหตุ: แหล่งน้ำ (%รณก) (%น้ำใช้การ)

ภาคเหนือ 5 แห่ง

- เฝ้าระวังน้ำน้อย ขนาดใหญ่ 2 แห่ง
- 1) อ่างเก็บน้ำแควน้อยบำรุงแดน (24%) (20%)
 - 2) อ่างเก็บน้ำแม่มอก (32%) (21%)
- เฝ้าระวังน้ำน้อย ขนาดกลาง (<30%) 3 แห่ง

ภาคกลาง 5 แห่ง

- เฝ้าระวังน้ำน้อย ขนาดใหญ่ 1 แห่ง
- 1) อ่างเก็บน้ำป่าสักชลสิทธิ์ (17%) (17%)
- เฝ้าระวังน้ำน้อย ขนาดกลาง (<30%) 4 แห่ง

ภาคตะวันตก 15 แห่ง

- เฝ้าระวังน้ำน้อย ขนาดใหญ่ 3 แห่ง
- 1) อ่างเก็บน้ำวชิราลงกรณ (42%) (12%)
 - 2) อ่างเก็บน้ำแก่งกระจาน (28%) (21%)
 - 3) อ่างเก็บน้ำปราณบุรี (19%) (15%) **LRC**
- เฝ้าระวังน้ำน้อย ขนาดกลาง (<30%) 12 แห่ง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 39 แห่ง

- เฝ้าระวังน้ำน้อย ขนาดใหญ่ 4 แห่ง
- 1) อ่างเก็บน้ำห้วยหลวง (28%) (25%)
 - 2) อ่างเก็บน้ำอุบลรัตน์ (41%) (22%)
 - 3) อ่างเก็บน้ำลำตะคอง (34%) (29%)
 - 4) อ่างเก็บน้ำสิรินธร (51%) (14%)
- เฝ้าระวังน้ำน้อย ขนาดกลาง (<30%) 35 แห่ง

ภาคตะวันออก 18 แห่ง

- เฝ้าระวังน้ำน้อย ขนาดใหญ่ 3 แห่ง
- 1) อ่างเก็บน้ำขุนด่านปราการชล (11%) (9%)
 - 2) อ่างเก็บน้ำคลองสิียด (11%) (4%)
 - 3) อ่างเก็บน้ำนฤดินทรจินดา (27%) (23%)
- เฝ้าระวังน้ำน้อย ขนาดกลาง (<30%) 15 แห่ง

ภาคใต้ 3 แห่ง

- เฝ้าระวังน้ำน้อย ขนาดกลาง (<30%) 3 แห่ง

